

Főtisztelendő lelkiatyák, tisztelt polgármester urak, borlovagok, borosgazdák, kedves vendégek !

Zaragóza Szt. Vince ünnepén, a borosgazdák, vincerétek, szőlőcsészők és borkereskedők patrónusára emlékezünk, 2014 óta itt a kéméni Iszomfalván is. Összejövetelünk célja, szőlőhegyünk megáldásával egybekötött Szt. Vince napi szőlővessző – vágás.

Fölvetődhet a kérdés, vajon hogyan lett Szt. Vince a szőlősgazdák patrónusa, vagy hogyan kapcsolódik Vince a szőlőmetszéshez? A korabeli legenda szerint, amikor még szamarháton közlekedtek az emberek, Vince is szamarával haladt az úton, s megállt egy szőlőskertnél és beszédbe keveredett a szőlőben dolgozókkal. A tere-fere alatt a szamara lelegette néhány tőkéről a vesszőt.

A későbbiekben a szőlőmunkások azt tapasztalták, hogy a lerágott töveken sokkal dúsabb a termés. Ebből okulván ezután a tél vége felé ők is levágták a szőlővesszőket. Így találta fel Vince szamara az egyik legfontosabb teendőt a szőlőben, a metszést. Hogy nálunk, mikor és hogy kezdődhetett el ez a fontos művelet, és a Vince tisztelet, biztos időpontot nem tudunk. Annyit viszont igen, hogy Szt. Vince alakja Boldog Gizella által 1031-ben készített szentistváni koronázási paláston is megtalálható. Első hazai írásos előfordulása pedig a ferencesek misekönyvének 1498 –ból származó kézírásos bejegyzésében található. Maradjunk annyiban, hogy áldás van mindazon munkán, akár a szőlőben, akár a pincében, amelyet Szt. Vince hitével, derűjével és áldozatos szeretetével végzünk.

Őseink Szt. Vincét úgy tisztelték, mint aki legyőzi a tél sötét hatalmait, mivel napja a naptárban elfoglalt helye miatt is a fény győzelmébe,- a meghosszabodott napok miatt-, a tavasz eljövételébe és a jó termésbe vetett hit ünnepe.

*„Vince , ki a borok Szentje:a telet tanítja rendre
Mint jó borok a hideget, úgy gyűri le Vince a telet”*

állítja egyik szólás – mondásunk. De ismertebb az a közmondásunk miszerint:

*„Ha szépen fénylik és megcsordul Vince
Sok jó borral telik meg a pince.”*

A Vince napi szőlővessző vágást „*Borkereszt*”-ként is emlegetik, ugyanis a bort adó szőlőtőkét e napon „*keresztelik*” meg a Vízkeresztkor szentelt vízzel és Szt. János napján szentelt újborttal is. Ha a szőlő tövéhez csurgattak a borból, akkor a borosgazda torkára is illik belőle csurgatni, mondván,

„ha most iszik a tőke, jó lesz a termés, ha a gazda is iszik, akkor duplán lesz jó bortermés.”

Tehát a mai nap a jó termés érdekében, a gazdának is sok bort kell innia. Akad azonban olyan is, aki ennek az ellenkezőjét állítja. Mikszáth Kálmán példaként ezt: „Nem vagyok barátja a bornak. Elhibázta az öreg Noé, mert mielőtt az első szőlőtőkét elültette volna, megáztatá azt egy oroszlán, egy majom, egy disznó és egy bárány vérében. Ezért aztán vagy oroszlánná, vagy majommá, vagy éppen báránnyá, esetleg disznóvá is válhat tőle az ember.”

Nem lenne azonban teljes a mai napunk, ha nem emlékeznénk meg egy másik ünnepünkről, a **Magyar Kultúra Napjáról**, hiszen kultúránk ismertebb ágai mellett, a szőlőművelés, a borkészítés, a kulturált borfogyasztás – mint ahogy a nevében is szerepel – kultúránk szerves részét alkotja.

Kölcsey Ferenc 1823 jan. 22.-én írt nemzeti imánkat a Himnusz, Erkel Ferenc 1845-ben zenésítette meg. Tehát 175 éves jubileuma van annak, hogy ezt az emelkedett hangulatú ünnepi költeményünket, egy nép együvértartozását kifejező vallásos imádságunkat, megzenésített formában énekeljük.

Több mint 30 nyelvre fordították le azóta. Adja Isten, mint ahogy Kölcsey írta:

*Kúnság mezején még sokáig ért kalász lengedezzen, és
Tokaj szőlővesszején továbbra is értékes nektár csepegjen !*

Berzsenyi Dánieltől vett idézettel fejezném be:

*Bízzál, s virágzóbb századokat remélj !
Elődeidnek szép kora visszatér ! Úgy legyen !*

Iszomfalva, 2020 jan.22.